

सत्त्वस्यबुद्धेःविभ्रंशात्क्षयात् ॥ ३० ॥ ३१ ॥ यैःव्याधिभिःकामैश्च ॥ ३२ ॥ ३३ ॥ तामसंतमोगुणप्रधानंकलि ॥ ३४ ॥ इतयःअतिदृष्ट्यादयः ॥ ३५ ॥ व्यावर्ततेनश्यति ॥ ३६ ॥ भावाःधर्मज्ञाना
दयः प्रार्थनानिविकुर्वते अन्यत्पार्थयतिऽन्यत्जायते पौष्टिकमपिकर्मविधिलोपान्नाशकंभवतीतिभावः ॥ ३७ ॥ चिरजीविनोमादृशाअपियुगानुवर्तिनःकालानुसारिणोभवन्ति ॥ ३८ ॥ अनर्थकेषुनिष्प्र

एकवेदस्यचाज्ञानाद्वेदास्तेबहवःकृताः ॥ सत्त्वस्यचेहविभ्रंशात्सत्येकश्चिदवस्थितः ॥ ३० ॥ सत्यात्प्रच्यवमानानांव्याधयोबहवोभवन् ॥ कामाश्चोपद्रवाश्चैव
तदावैदैवकारिताः ॥ ३१ ॥ यैरर्घ्यमानाःसुभृशंतपस्तप्यन्तिमानवाः ॥ कामकामाःस्वर्गकामायज्ञांस्तन्वन्तिचापरे ॥ ३२ ॥ एवंद्वापरमासाद्यप्रजाःक्षीयन्त्यध
र्मतः ॥ पादेनैकेनकौतियधर्मःकलियुगेस्थितः ॥ ३३ ॥ तामसंयुगमासाद्यरुष्णोभवतिकेशवः ॥ वेदाचाराःप्रशाम्यन्तिधर्मयज्ञक्रियास्तथा ॥ ३४ ॥ इतयो
व्याधयस्तंद्रीदोषाःक्रोधादयस्तथा ॥ उपद्रवाःप्रवर्तन्तेआधयःक्षुद्रयन्तथा ॥ ३५ ॥ युगेष्ववर्तमानेषुधर्मोव्यावर्ततेपुनः ॥ धर्मोव्यावर्तमानेतुलोकोव्यावर्तते
पुनः ॥ ३६ ॥ लोकेक्षीणेक्षयंयांतिभावालोकप्रवर्तकाः ॥ युगक्षयकृताधर्माःप्रार्थनानिविकुर्वते ॥ ३७ ॥ एतत्कलियुगंनामअचिराद्यत्प्रवर्तते ॥ युगानुवर्त
न्त्वेतत्कुर्वन्तिचिरजीविनः ॥ ३८ ॥ यच्चतेमत्परिज्ञानेकौतूहलमरिंदम ॥ अनर्थकेषुकोभावःपुरुषस्यविजानतः ॥ ३९ ॥ एतत्तेसर्वमाख्यातंयन्मांत्वंपरिपृ
च्छसि ॥ युगसंख्यांमहाबाहोस्वस्तिप्राप्नुहिगम्यतां ॥ ४० ॥ इतिश्रीमहाभारतेआरण्यकेप० तीर्थ० लोमशतीर्थयात्रायांकदलीषंडेहनूमद्भीमसंवादेऊन
पंचाशदधिकशततमोऽध्यायः ॥ १४९ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ भीमसेनउवाच पूर्वरूपमदृष्ट्वातेनयास्यामिकथंचन ॥ यदितेऽहमनुग्राह्योदर्श
यात्मानमात्मना ॥ १ ॥ वैशंपायनउवाच एवमुक्तस्तुभीमेनस्मितंरुत्वाप्लवंगमः ॥ तद्रूपंदर्शयामासयद्वैसागरलंघने ॥ २ ॥ भ्रातुःप्रियमभीप्सन्वैचकारसु
महद्वपुः ॥ देहस्तस्यततोतीववर्धत्यायामविस्तरैः ॥ ३ ॥ सद्रुमंकदलीषंडंछादयन्नमितद्युतिः ॥ गिरिश्चोच्छ्रयमाक्रम्यतस्थौतत्रचवानरः ॥ ४ ॥ समुच्छ्रितमहा
कायोद्वितीयइवपर्वतः ॥ ताम्रेक्षणस्तीक्ष्णदंष्ट्रोभृकुटीकुटिलाननः ॥ ५ ॥ दीर्घलांगूलमाविध्यदिशोव्याप्यस्थितःकपिः ॥ तद्रूपमहदालक्ष्यभ्रातुःकौरवनंदनः
॥ ६ ॥ विसिम्भियेतदाभीमोजहृषेचपुनःपुनः ॥ तमर्कमिवतेजोभिःसौवर्णमिवपर्वतं ॥ ७ ॥

योजनेषु भावोभिनिवेशः ॥ ३९ ॥ स्वस्तिकल्याणं ॥ ४० ॥ इत्यारण्यकेपर्वणिनैलकंठीयेभारतभावदीपेऊनपंचाशदधिकशततमोऽध्यायः ॥ १४९ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥